

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 3. Mors Christi chara, dulcis, optata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Oritur sol, & ad locum suum revertitur. Ecclæ 1. 5. Oritur sol unigenitum Dei Verbum à Paterno sinu; occidit in novissimis diebus, ad occasum vitæ hujus; carne assumptâ, suam quodammodo divinitatem occultans. Oritur insuper ex Deipara Maria secundum carnem; occidit autem ad Inferniima descendens. Olympiodorus hic.

Fasciculus myrrha &c. Cant. 1. 12. Myrrha sponsi mortem, & quæ inde ad sponsam pervenit, indicat suavitatem. In medio uberum meorum commorabitur, hoc est, in præcipua animæ meæ parte, nempe in corde, quod inter ubera situm est. B. Theodoretus hic.

Jam enim hyems transit. Cant. 2. 11. Hyemem salutarem Domini necem vocat; in qua hyemantes Judæi miseram tulerunt perditionem. Philo Carpathius hic.

Vadam ad montem myrrhae. Cant. 4. 6. Ascendam Jerosolimam, & consummabuntur omnia, quæ scripta sunt de me: tradar enim Gentibus &c. Hoc erit ire ad montem myrrhae; scilicet mortificari, vel occidi. Tertiâ die resurgam à mortuis; & deinde ascendam in Cælum: hoc erit ire ad collem thuris. 3. in Cant. hic.

Veni in hortum meum &c. Cant. 5. 1. Descendendo in uterum tuum, & assumendo carnem; ut verus homo nascerer, qui verus Deus eram, veni in hortum meum. Moriendo, atque in Infernum descendendo, *messui myrrham meam cum aromatibus meis*; resurgendo *comedi favum cum melle meo*; ascendendo in cælum *bibi vinum meum cum lacte meo*. Id. hic.

§. II.

Mors Christi spontanea.

Ego dormivi &c. Pl. 3. 4. Id est, sponte jacui in cruce, ut in ea morerer: quomodo se in lectum componunt, qui dormire volunt. Bellarminus hic.

Factus sum sicut homo inter mortuos liber. Pl. 87. 6. Euthymius: liber, quia non ab Angelis in Infernum deductus sum, sed solus descendi. Liber accessi ad mortem, hoc est, insons, atque innocens. Potissimum liber, quia alii invitâ moriuntur; & ideo mortis servi sunt: At Christus sponte suâ, & liberè mortuus est: potestatem enim, inquit, habeo ponendi animam meam. Arcones in Il. 2. Disc. 2.

Filia Jerusalem nolite flere super me. Luc. 23. 28. Perspicuum est illud; commiserationem ei, qui invitâ patitur, solatium: ei autem, qui ultrâ & sponte contumeliam asserit. Hidorus Pelus. l. 2. ep. 285. Istum planctum Dominus JESUS dedignabatur impendi: quia non decebat luctus triumphum, nec lamenta victoriam. S. Leo l. 10. de Pass.

Ego vado, & quaeritis me. Joan. 8. 21. *Ego vado*, ait, ut monstret, quod præsciat suam mortem; & quod non illorum virtutis opus crux sit; sed ejusdem voluntatis suæ. Theophylactus.

Quem quaeritis? Joan. 18. 4. Magna charitas, quæ mortis excludit horrorem! miranda securitas, quæ inimicis se sponte donat. Ad

hæc caput nostrum animavit & membra. Simon. Cass. l. 13. c. 13.

§. III.

Mors Christo chara, dulcis, optata.

Factum est vespere, & manè, dies unus. Gen. 1. 5. Cur prius vesper, quàm manè? Manè ortus solis, vesperi occasus. Rupercus l. 1. in Gen. c. 20. ait: quod dies illa Christum præfigurabat: Manè Incarnationem, & Nativitatem; vesper mortem: pretiosior omnibus ei mors.

Quasi de somno suscitatus sum; & somnus meus dulcis mihi. Jer. 31. 26. Dormire Dei est, cum unigenitus Filius Patris in assumpta carne mori dignatus est; cujus mors certè somnus prædictus est: *quasi de somno &c.* S. Anselmus lib. de vestim. &c. Deo attribuit.

Gratias egit fracturus panem. Matth. 26. 27. ut ostendat, secum gratitudine fractionem sui corporis, hoc est, occisionem, suscipere. Theophylactus hic.

Sciens, quia venit hora ejus. Joan. 13. 1. *sciens quia omnia dedit ei Pater in manus.* v. 3. *sciens, quia à Deo exiit.* v. 3. Inter objecta tam sublimia primò loco ponit præscientiam de morte, tanti eam æstimabat. Sylveira hic q. 3. Cum scientia omnipotentia, & essentia divina, connectitur mortis scientia: quia in tanto pretio ei fuit mors; ut pro eximio amore in nos, ipsa divinitatis, & omnipotentia, scientia non inderetur ei, nisi simul involveret cognitionem crucis, & mortis. Id. hic. q. 19.

Processit, & dixit eis: quem quaeritis. Joan. 18. 4. Cum procul adhuc absent hostes, ad mortem usque tristabaris, & sanguinem sudabas: jam, quando in oculis sunt inimici tui; illis procedis obviam? o bone JESU! ô dulcis amator! quid hoc est? quis amor cor tuum absorbit, ut ad mortem, ceu ad nuptias, properes; hostibus, perinde ut amicis, obviam procedas? Lud. Blofius margar. spir. p. 3. c. 3.

Primogenitus mortuorum princeps regum terra. Apoc. 1. 5. Cur potius non dicitur primò princeps regum terræ, dein primogenitus mortuorum? Rectum servavit ordinem juxta beneplacitum Christi; cui in majori pretio fuit mors quam principatus omnium regum terræ. Sylveira in Joan. 13. q. 3.

Pedes ejus similes aurichalco. Apoc. 1. 15. Pannonius: quia Christi desideria sancta erant, & fortissima; ut non cederent morti; rectè ari comparantur. Frequentèr in Scriptura per pedes desideria, & affectus, significantur. Pl. 9. 16. Pl. 17. 34. Prov. 3. 23. Meritè ari fortissimo Christi affectus comparantur: quia ejus desideria pro nobis moriendi; valdissima, & constantissima, fuerunt. Sylveira hic q. 58.

Occisus est ab origine Mundi. Apoc. 13. 8. Nihilominos inker sævus mortis dolores viventem pronuntiat Joannes 1. 4. *quod factum est in ipso vita erat; & vita erat lux hominum.* Mors facta est in ipso, eritne in eo mors.

mors vita? verbera facta sunt, savissimi dolores; & vita erunt? throno eum appareat occisus, quomodo cruce vivit? o amoris flammam! o Zeli martyrium! ab origine Mundi agnus non patitur, ut homines à vitis revocet; ut Patris ulciscatur injuriam, occumbit occisus: quasi ejus mors sit, non mori; sed longò tempore otari. Sed cum ascendit crucem, quia culpas delet, tunc vivit. S. Ambros. in Pl. 36. Mors facta est in ipso; vita est: remissio peccatorum facta est in ipso; vita est: vulnus factum est in ipso; vita est: sepultura facta est in ipso; vita est. Vide, quanta in ipso facta sunt, quibus vita nostra facta conversio est; ut, quæ perierant, redderentur. Naxera in Jos. 8. §. 15.

§. IV.

Mors Christi quanta nobis bona attulerit.

Num. 1.

Nostra vita.

Incubuit super puerum. 4. Reg. 4. 34. In Elisæo figura Domini præcessit; qui projecit se, ut mortuum erigeret. In quo symbolum est, quod nobis Christus commortuus sit; ut nobis resurgeret. Projecit itaque se usque ad nostram Christi fragilitatem, ut nos erigeret. Projecit se, non cecidit; sed erexit confortem. S. Ambros. ep. 17.

Emisit spiritum. Matth. 27. 50. Joan. 19. 30. *tradidit spiritum.* Evangelistæ non dicunt Christum mortuum. Simili phrasi utitur scriptura in creatione hominis. Gen. 2. 7. *inspiravit in faciem ejus spiraculum vitæ.* Vox Hebrææ *Napach* propriè significat *insufflare*; seu *emittere, dare spiritum*: quia spiritus vitalis primo parenti concessus, conjunctus erat cum morte Filii Dei; & ab ipsa ejus morte vitalis spiritus in nos transfunditur. Sylveira in Joan. 13. q. 19. v. 3.

Se exaltatus fuerit. Joan. 12. 32. Novus triumphus de principe, de quo occumbens triumphavit, affixa cruci manu spolia, diu detenta detraxit: moriens occidit mortem; mortuus mortuos revocavit ad vitam: ligatus in cruce ferrò compedes ferreos confregit; captivus captivos eduxit de carcere. Simon Cass. l. 11. c. 49.

Pro nobis mortuus est Christus, ut nos in illius redivivo corpore viveremus. S. Ambros. l. 1. de Spir. S. c. 8.

Mors Christi mors meæ mortis: quia ille mortuus est, ut ego viverem. S. Bernardus s. exhort. ad mil. templi c. 11.

Num. 2.

Alia bona.

Vespere autem factò &c. Matth. 8. 16. Omnes, non manè, non meridiè, sed ad vespeream curantur; quando verus sol occubuit, ille, qui dixit: *quandiu in Mundo sum, lux sum Mundi.* V. Beda hic. *Vespere factò*, sole jam habente occasum, omnes malè habentes ad Dominum deferuntur: ut ex hoc agnoscamus; per ipsam Christi mortem Mundo fuisse redditam sanitatem. Simon Cass. l. 5. c. 10.

Tunc plena est cordis nostri compassio, cum

malum inopiæ pro proximo suscipere non metuimus; ut illum à passione liberemus. Quam videlicet pietatis formam mediator nobis Dei, & hominum, dedit. Qui, cum possit nobis, etiam non moriendo, concurrere, subvenire tamen moriendo hominibus voluit: quia videlicet nos minus amasset, nisi & vulnera nostra susciperet: nec vim nobis suæ dilectionis ostenderet; nisi hoc, quod à nobis tolleret, ad tempus ipse sustineret. S. Gregor. mor. l. 20. c. 26.

Tota spes mea est in morte Domini mei. S. August. Man. c. 23.

§. V.

*Quomodo erga mortem Christi nos affici oporteat.**Ex Veteri.*

Omnis multitudo videns occubuisse Aaron, flevit super eo triginta diebus per cunctas familias suas. Num. 20. 30. Quanto magis nos Christum, verum, & summum, totius Mundi Sacerdotem oportet, lamentari; qui in monte Calvariæ mortuus est. Aaron mortuus est, nè terram promissionis ingrederetur: Christum autem reparator noster obiit; ut nos in veram promissionis terram introiremus. Diez. in Pass. D. *Filio Israel super Saul flete &c.* 2. Reg. 1. 24. Si David imperavit, ut foemina Israel lamentari discerent ad Saulis, & Jonathæ, obitum deplorandum; & ipse collacrymatus dicebat: *Saul & Jonathas amabiles &c.* v. 23. Quanto magis ratio postulat; ut deploramus, & deplorare alios doceamus, mortem Christi. Id. ib.

Calicem salutaris accipiam. Pl. 115. 13. Quid nos pro his omnibus retribuimus, vel potius, quid retribuere debemus? Primum scilicet illud, quod beatissimus Propheta ei debere se, & redditurum esse testatur dicens: *quid retribuam &c.* prima ergo hæc retributio est, ut mortem pro morte reddamus. Secunda autem, ut, si debitum morte non solvimus, vel amore solvamus. S. Iulianus l. 4. de Provid. Dei.

Pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum. Pl. 115. 15. Si pretiosa in conspectu &c. qui patiuntur, & moriuntur, pro Christo, quanto magis debet esse pretiosa in conspectu nostro mors Domini nostri Jesu Christi. S. Laur. Just. de incendio am. c. 4.

Fasciculus myrrhæ &c. Cant. 1. 12. Mors dilecti mei; quam pro mea salute subiit, semper in mea memoria commorabitur. S. Isidorus hic.

Ex Novo. & Aliis.

Terra mota est. Matth. 27. 51. Tremuit terra, ferre non valens, quod plebs Judaica sustinebat. Tremuit velut pavens ad insolitas actiones; in hoc transformans suò tremore omnium Fidelium mentes: ut credant, & contremiscant; quoniam pro injustis justus, pro impiis pius, pro peccatoribus sanctus, pro hominibus in carne passus est Deus. Sim. Cass. l. 13. Ubi homines in hac injustitiâ pro veritate tacent, saxa scissa loquuntur, & suo modò provocant dura corda hominum: ut scindantur, & recogitent eum, qui talem pro omnibus sustinuit passionem. Id. ib.

Nolite